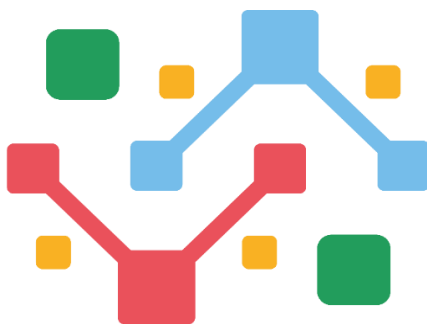

**Wykaz patronów
jednostek
samorządu terytorialnego
w Polsce**

Redakcja

Michał Ożóg

Białystok 2025

NAUKA DLA SPOŁECZEŃSTWA

Publikacja dofinansowana ze środków budżetu państwa w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa” nr projektu NdS/551622/2022/2022, kwota dofinansowania 13 800,00 zł (wysyłka i zebranie ankiet), 110 400 zł (opracowanie życiorysów w ramach zadań wykonawców), 124 200 zł (redakcja w ramach wynagrodzenia zadań kierownika zespołu projektowego). Całkowita wartość projektu 602 500 zł.

Projekt zrealizowany przez
Międzynarodowe Centrum Badań Finansów Publicznych
i Prawa Podatkowego

Niniejsze zestawienie tabelaryczne przedstawia wykaz stwierdzonych patronów jednostek samorządu terytorialnego w Polsce wraz ze wskazaniem poszczególnych wspólnot samorządowych, w których zostali oni wybrani. Najogólniej można wskazać występowanie czterech sposobów ustanowienia patrona wspólnoty samorządowej w polskiej praktyce administracyjnej. Podjęcie uchwały w przedmiocie wyboru patrona (I sposób), określenie patrona w statucie jednostki samorządu terytorialnego (II sposób), jakiegokolwiek wzmiankowanie o ustanowionym patronie w innych uchwałach, np. dotyczących wybudowania pomnika upamiętniającego patrona (III sposób), występowanie patrona w herbie jednostki samorządu terytorialnego (IV sposób). Powyższy podział zaproponował Grzegorz Maroń w publikacji *Prawne aspekty ustanawiania świętych i błogosławionych patronami jednostek samorządu terytorialnego*, Rzeszów 2021, s. 30. Niniejsze zestawienie obejmuje patronów ustanowionych według I, II i III sposobu. W publikacji pt. *Herby, flagi, sztandary i inne symbole gmin, powiatów i województw w Polsce*, M. Ożóg (red.), Białystok 2025, przedstawiono grafiki z herbami jednostek samorządu terytorialnego, w których występuje patron.

W odniesieniu do poszczególnych patronów przedstawiony został ich krótki życiorys. Przygotowany materiał stanowi efekt prac podzespołu badawczego w ramach projektu pt. *Ustanowienie patrona jednostki samorządu terytorialnego w tradycji lokalnej i regionalnej*, który realizowany był przez Międzynarodowe Centrum Badań Finansów Publicznych i Prawa Podatkowego na podstawie środków przyznanych w konkursie Nauka dla Społeczeństwa. Zadanie projektowe zakładało ustalenie występowania patronów także w jednostkach pomocniczych gmin. Wyniki badań wskazują jednak na występowanie praktyki wybierania patronów gmin bez dodatkowego ustanawiania ich w jednostkach pomocniczych gmin.

Członkowie podzespołu projektowego dokonali rozesłania ankiet do wszystkich wspólnot samorządowych w Polsce. W oparciu o zebrane wyniki dokonano usystematyzowania motywów wyboru danej osoby, przyjętej procedury uchwałodawczej, trybu przeprowadzonych konsultacji, dotychczas złożonych wniosków w sprawie ustanowienia patrona. Podjęcie tego działania było uzasadnione także tym, że nie zawsze uchwały o patronacie są publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej, tak więc aby uzyskać pełny ogląd należało skontaktować się z przedstawicielami wspólnot samorządowych. Niezależnie od uzyskanych odpowiedzi członkowie podzespołu badawczego podejmowali także własne ustalenia dotyczące ustanowionych patronów jednostek samorządu terytorialnego i jednostek pomocniczych gminy oraz form ich upamiętnienia. Zbliżone zestawienie przygotował Grzegorz Maroń we

wspomnianej powyżej monografii, uwzględniając rozmaite kryteria podziału (zob. tenże, *Prawne aspekty...*, s. 53 i n.). Wyrażam nadzieję, że przedstawione w publikacji zestawienie wzbogacone o życiorysy patronów może okazać się przydatne dla wszystkich osób zainteresowanych problematyką funkcjonowania samorządu terytorialnego, jak też występowaniem patronów w przestrzeni publicznej.

Ankiety rozesłane zostały przez kierownika projektu dr. Michała Ożóga, a także wykonawców: dr. hab. Adama R. Bartnickiego, prof. UwB, dr. Krzysztofa Szczygielskiego, dr. Agnieszkę Targońską oraz dr. Mariusza Tomaszuka. Treść przedstawionych życiorysów przygotowana została przez dr. Agnieszkę Targońską, dr. Mariusza Tomaszuka oraz wspierająco przez redaktora dr. Michała Ożóga w oparciu o materiały dostępne w domenie publicznej. Wyrażam podziękowanie wszystkim osobom, które przyczyniły się do przygotowania niniejszego zestawienia.

Dr Michał Ożóg

L. p.	Patron	Nazwa jednostki samorządu terytorialnego	Życiorys patrona
1.	Bł. Aniela Salawa	Siepraw	Urodzona 9 września 1881 roku w Sieprawiu, pracowała w Krakowie jako służąca. W latach 1916-1921 prowadziła Dziennik, który uznawany jest za dowód jej medytacji i kontemplacji. W Kaplicy Męki Pańskiej w kościele Franciszkanów w Krakowie miała po raz pierwszy doznać widzenia Jezusa. Po śmierci rozszerzył się kult Anieli Salawy. Za jej wstawiennictwem miał zostać uzdrowiony ośmioletni chłopiec z Nowego Targu, Grzegorz Serafin, którego głowę podczas zabawy zmiążdżyła przewracająca się zjeżdżalnia. Dekret stwierdzający heroiczną cnotę Anieli Salawy został ogłoszony 23 października 1987 roku w Rzymie. Z kolei 13 sierpnia 1991r. papież Jan Paweł II ogłosił ją błogosławioną podczas Mszy św. w Krakowie.
2.	Św. Andrzej Apostoł	Lubicz	Jeden z dwunastu apostołów, według świadectwa Ewangelii Pierwszy Powołany z grona apostołów; brat Szymona Piotra, męczennik, święty kościołów katolickiego prawosławnego. Święty ten wymieniany jest w Modlitwie Eucharystycznej Kanonu rzymskiego. Był pierwszym powołanym do grona apostołów. Od samego początku miał dar przyprowadzania ludzi do Jezusa. On przyprowadził najpierw swojego brata, Szymona, potem grupę prozelitów, którzy chcieli zobaczyć Jezusa. Apostołował wśród Greków. Jest uważany za apostoła Słowian. Zginął ukrzyżowany, podobnie do jego Pana.
3.	Anioł Stróż	Olsztyn (woj. śląskie)	W chrześcijaństwie istota niematerialna, anioł, mająca pośredniczyć między Bogiem a człowiekiem i pełnić funkcję indywidualnego opiekuna. Każdy człowiek ma swojego Anioła Stróża przydzielonego przez Boga. Swoich Aniołów Stróżów mają także niektóre wspólnoty ludzkie, takie jak narody/państwa, czy parafie.
4.	Św. Anna	Brzeziny, Garwolin, Łobżenica	Matka Marii z Nazaretu i babka Jezusa Chrystusa, żona świętego Joachima, święta Kościoła katolickiego i prawosławnego. Święta Anna kojarzona jest zazwyczaj jako patronka szczęśliwego małżeństwa i dzieciństwa, matek, wdów, kobiet oczekujących dziecka i gospodyń. Czczona jest jednak również jako opiekunka wielu zawodów, np. górników (co wiąże się ze szczególnym kultem Św. Anny na Śląsku) oraz tkaczy, krawców i kramarzy.
5.	Św. Antoni Padewski	Brodnica, Jasło, Lipno, Lublin,	Jeden z pierwszych świętych franciszkańskich, Doktor Kościoła – Antoni (Ferdynand) Padewski pochodził

		Przeworsk, Rybnik, Tomaszów Mazowiecki, powiat tomaszowski	z Portugalii. Urodził się ok. roku 1195 w Lizbonie, w zamożnej mieszczańskiej rodzinie. Przypisywane jest mu wiele cudów. Św. Antoni zmarł w wieku zaledwie 36 lat. Proces jego kanonizacji był najkrótszym w historii Kościoła katolickiego – trwał zaledwie 352 dni. Jego wspomnienie obchodzone jest rocznicę śmierci – 13 czerwca – i jest hucznie świętowane w Lizbonie, czyli miejscu, gdzie przyszedł na świat.
6.	Św. Barbara	Knurów, Libiąż, Pionki, Ruda Śląska, Starachowice	Według legend hagiograficznych św. Barbara była córką bogatego poganina Dioskura z Nikomedii (lub Heliopolis) w Bitynii. Ojciec nie chciał wyrazić zgody na przyjęcie przez nią chrześcijaństwa. Kiedy dowiedział się, iż mimo zakazu przyjęła wiarę, zamknął ją w wieży, a następnie sam pozbawił życia. Został za to ukarany nagłą śmiercią, poniesioną od pioruna. Wydarzenia te miały miejsce w 306 r. Jest patronką: górników, hutników, marynarzy, rybaków, żołnierzy, kamieniarzy, więźniów. Polecali się jej wszyscy, którzy chcieli sobie uprosić u Pana Boga śmierć szczęśliwą.
7.	Św. Bartłomiej	Powiat opoczyński	Święty Bartłomiej jest jednym z dwunastu Apostołów, których wybrał sobie Jezus spośród kilkudziesięciu uczniów. Męczennik i święty Kościoła katolickiego oraz prawosławnego. Tradycja starochrześcijańska podaje, że po Zesłaniu Ducha Świętego, Bartłomiej udał się do Indii i tam głosił naukę Chrystusową, czynił cuda i uzdrawiał chorych. Podaje się również, że Bartłomiej działał także w Arabii Saudyjskiej, Etiopii, Persji, Mezopotamii oraz Armenii. W Armenii miał pozyskać dla wiary Chrystusowej królewskiego brata Polimpiusza wraz z całą rodziną, za co rozgniewany król Astyages nakazał uwięzić Bartłomieja działającego wówczas w mieście Albanopolis (dzisiejsze Emanstahat) i poddać torturom, by zmusić go do wyrzeczenia się nauki Chrystusowej. Kiedy to nie pomogło, wówczas polecił go ukrzyżować, a następnie ściąć mieczem. Według tradycji przed samą śmiercią żywcem zdarto zeń skórę. Patron rzeźników, garbarzy i introligatorów.
8.	Św. Benedykt	Mogilno	Włoski mnich, eremita i opat, któremu przypisuje się autorstwo reguły benedyktyńskiej. Jeden z ojców Kościoła, główny patron Europy, uważany za duchowego ojca wszystkich mnichów Zachodu. Święty Kościołów katolickiego, starokatolickiego, anglikańskiego, luterkańskiego oraz ormiańskiego i prawosławnego. Benedykt urodził się w Nursji we Włoszech około roku 480. Kształcił się w Rzymie, lecz idąc za głosem łaski udał się do Subiaco i tam prowadził życie pustelnicze.

			Wnet wokół niego zaczęli się gromadzić uczniowie. Przeniósł się na Monte Cassino, gdzie założył sławne opactwo i napisał <i>Regulę</i> , która rozpowszechniła się w całej Europie i wysłużyła mu tytuł patriarchy mnichów Zachodu. Zmarł w swoim klasztorze 21 marca 547 roku. Papież Paweł VI ogłosił go patronem Europy.
9.	Św. Bernard z Clairvaux	Pelplin	Urodził się w 1090 r. w arystokratycznej rodzinie francuskiej na zamku Fontaine koło Dijon. W wieku 22 lat wstąpił do klasztoru cysterskiego w Citeaux, do czego też nakłonił pięciu swoich braci i trzydziestu towarzyszy. Trzy lata później przyjął święcenia kapłańskie. Wówczas to założył klasztor w Clairvaux i został jego pierwszym opatem. Za jego życia nastąpił wielki rozkwit Zakonu i rozprzestrzenienie się klasztorów cysterskich w całej Europie, na co zapewne wpływ miały jego wiedza filozoficzna, pochodzenie i umiejętności oratorskie. Św. Bernard nazywany jest miodopłynnym lub miodoustym, a to za sprawą pięknego języka, którym wygłaszał kazania, jak to ogłoszone w Vazelay (Francja), którego efektem był wielki entuzjizm organizacji II wyprawy krzyżowej na prośbę papieża Eugeniusz II w 1146 roku. Św. Bernard był doradcą biskupów, papieży i książąt. Swoim autorytetem wspierał papieża Innocentego II przeciwko antypapieżowi Anakletowi II i przyczynił się do zażegnania schizmy w Kościele zachodnim. Zmarł w swoim macierzystym klasztorze w wieku 63 lat.
10.	Św. Abp Józef Bilczewski	Wilamowice	Polski arcybiskup lwowski obrządku łacińskiego, profesor teologii dogmatycznej na Uniwersytecie Lwowskim, rektor tego uniwersytetu. Święty Kościoła katolickiego. Działalność duszpasterską oparł na następujących zasadach: łączność ze Stolicą Apostolską, sprawiedliwość, Dekalog i Ewangelia. Program pracy oparty został o hasło: „Oddanie się całopalne za sprawę Kościoła świętego”. W swojej archidiecezji propagował kult Eucharystii, przyjmowanie Komunii św. i pełnego uczestnictwa we mszy św. W czasie I wojny światowej rozwinął kult Najświętszego Serca Pana Jezusa, aby ukazać, że zwłaszcza w czasie niepokoju i nienawiści, jakie przyniosła wojna, jest miejsce dla miłości Boga. Czcią otaczał Matkę Najświętszą nazywając Ją Matuchną. Na jego prośbę w Litanii Loretańskiej umieszczono wezwanie „Królowo Polski – módl się za nami”. Zmarł 20 marca 1923 r. we Lwowie w opinii świętości.
11.	Św. Andrzej Bobola	Czechowice-Dziedzice, Złocieniec	Polski duchowny katolicki, jezuita, misjonarz, kaznodzieja, męczennik, superior klasztoru jezuitów w Bobrujsku, święty Kościoła katolickiego, zwany <i>apostolem Polesia</i> .

			Apostoł Pińszczyzny, za jego namową król Jan Kazimierz ogłosił Matkę Bożą Królową Polski. 16 maja obchodzimy święto św. Andrzeja Boboli, prezbitera i męczennika, od 2002 roku drugorzędnego Patrona Polski. Beatyfikował go Papież Pius IX, a kanonizował Pius XI. Jego relikwie znajdują się w warszawskim kościele jezuitów.
12.	Św. Bp Bogumił	Koło, Uniejów	Według najpopularniejszej tradycji Bogumił urodził się on w 1116 r. we wsi Koźmin, położonej niedaleko stąd, na drugim brzegu Warty. Na dworze arcybiskupim w Uniejowie przygotowywał się do kapłaństwa. Uczył się także w Gnieźnie i we Francji, gdzie spotkał św. Bernarda z Clairvaux, który wywarł duży wpływ na przyszłego arcybiskupa. W 1136 r. erygował parafię i zbudował kościół w Dobrowie, kilkanaście kilometrów na północ od Uniejowa. W 1140 r. został wyświęcony na kapłana. Dwa lata później objął probostwo dobrowskie, w 1150 r. został dziekanem, a w 1166 r. był prekonizowany na biskupa. W kolejnym roku otrzymać miał od papieża paliusz arcybiskupi. Bogumił uważany jest także za jednego z najbardziej prawdopodobnych fundatorów słynnych drzwi gnieźnieńskich. W 1170 r. zrezygnował z arcybiskupstwa gnieźnieńskiego i osiadł w Dobrowie, gdzie, wiodąc żywot pustelnika, zmarł 10 czerwca 1182 r. w opinii świętości. Jako eremita żył zgodnie z surową regułą św. Romualda, opiekował się ludźmi, karmiąc ich, lecząc, ucząc, wypraszając modlitwą łaski i cuda. Został pochowany w stroju arcybiskupim w Dobrowie.
13.	Św. Jan Bosko	Oświęcim, Rumia	Włoski duchowny, prezbiter, założyciel zgromadzenia salezjanów i współzałożyciel zgromadzenia salezjanek oraz Stowarzyszenia Salezjanów Współpracowników, twórca Rodziny Salezjańskiej, święty Kościoła katolickiego. Nazywany jest „Ojcem i Nauczycielem Młodzieży”. Stworzył styl wychowania nazywany systemem prewencyjnym bądź uprzedzającym. Jest patronem: młodzieży, uczniów, studentów, redaktorów, wydawców.
14.	Św. Brunon z Kwerfurtu	Bartoszyce, Giżycko, Kartuzy	Mnich benedyktyński, kapelan cesarski, biskup misyjny, autor pierwszych utworów literackich dotyczących Polski, męczennik, uważany za patrona Warmii, diecezji łomżyńskiej i elckiej oraz święty Kościoła katolickiego. Wielki przyjaciel Polaków i pierwszy pisarz na ziemiach polskich. Poniósł śmierć męczeńską podczas nawracania Jaćwingów w roku 1009. Wraz z nim przelało krew dla Chrystusa osiemnastu innych duchownych. Odszedł do Pana pełen zasług, choć miał niewiele ponad trzydzieści lat. Księżę Bolesław, duchowy i materialny protektor jego ostatnich wypraw, wykupił zwłoki

			męczennika z rąk pogan, ale ślad po jego relikwiach niestety zaginął. Bruno z Kwerfurtu zasłużył się dla Polski również tym, że zostawił po sobie „Żywot św. Wojciecha” i „Żywot Pięciu Braci Kamedułów” opisujący misję i śmierć tych, którzy jako pierwsi wyruszyli na północ z Pereum wezwani przez piastowskiego władcę.
15.	Św. Br. Albert Chmielowski	Puławy	Polski zakonnik franciszkański, założyciel zgromadzenia albertynów i albertynek, powstaniec styczniowy, malarz, święty Kościoła katolickiego, znany z pełnego poświęcenia pracy dla biednych i bezdomnych. Ojciec ubogich, najdoskonalszy uczeń św. Franciszka w Polsce. Jan Paweł II beatyfikował go w 1983 r. i kanonizował w 1989 r. Jego relikwie znajdują się w sanktuarium „Ecce Homo” św. Brata Alberta w Krakowie. Brat Albert jest patronem Zgromadzenia Braci Posługujących Ubogim (Bracia Albertyni) i Zgromadzenia Sióstr Posługujących Ubogim (Siostry Albertynki).
16.	Św. Elżbieta Węgierska	Orneta	Księżniczka węgierska, tercjarka franciszkańska, święta Kościoła katolickiego. Księżna kochająca biednych. Rozwijając działalność charytatywną, założyła szpital w pobliżu zamku Wartburg, a w późniejszym okresie również w Marburgu. Święta dwóch narodów: węgierskiego i niemieckiego. Jest patronką Sióstr Elżbietanek, Trzeciego Zakonu Franciszkanów, wdów, sierot, żebraków oraz dzieł charytatywnych.
17.	Św. Faustyna Kowalska	Łódź, Mszalnica (sołectwo), Świnicie Warckie	Święta Kościoła katolickiego, zakonnica ze Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, mistyczka, stygmatyczka i wizjonerka. Znana przede wszystkim jako głosicielka kultu Miłosierdzia Bożego, nazywana <i>apostolką Bożego Miłosierdzia</i> oraz autorka <i>Dzienniczka</i> , w którym opisała swoje duchowe i mistyczne doświadczenia. Zasadniczym zadaniem Siostry Faustyny było przekazanie Kościołowi i światu orędzia Miłosierdzia, które jest przypomnieniem biblijnej prawdy o miłości miłosiernej Boga do każdego człowieka, wezwaniem do zawierzenia Mu swego życia i czynnej miłości wobec bliźnich. Jezus nie tylko ukazał jej głębię swego miłosierdzia, ale także przekazał nowe formy kultu: obraz z podpisem Jezusa, ufam Tobie, święto Miłosierdzia, Koronkę do Miłosierdzia Bożego i modlitwę w chwili Jego konania na krzyżu, zwaną Godziną Miłosierdzia. Do każdej z nich, a także do głoszenia orędzia Miłosierdzia przywiązał wielkie obietnice pod warunkiem troski o postawę zaufania Bogu, czyli pełnienia Jego woli, oraz świadczenia miłosierdzia bliźnim.

			Siostra Faustyna zmarła 5 października 1938 roku w klasztorze w Krakowie-Łagiewnikach mając zaledwie 33 lata. Z jej charyzmatu i doświadczenia mistycznego zrodził się Apostolski Ruch Bożego Miłosierdzia, który kontynuuje jej misję, głosząc światu orędzie Miłosierdzia poprzez świadectwo życia, czyny, słowa i modlitwę. 18 kwietnia 1993 roku Ojciec Święty Jan Paweł II wyniósł ją do chwały ołtarzy, a 30 kwietnia 2000 roku zaliczył do grona świętych Kościoła. Jej relikwie znajdują się w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach.
18.	Św. Florian	Bystrzyca Kłodzka, Chodzież, Chorzów, Niemodlin, Żnin	Rzymski oficer, męczennik chrześcijański, święty katolicki i prawosławny. Według tradycji był rzymskim oficerem, który stanął w obronie prześladowanych chrześcijan. Został za to strącony z kamieniem u szyi do rzeki Anizy. Według legend już gdy był dzieckiem, ugasił pożar domu, a jako święty uratował węglarza, który wpadł do żaru, ale zdążył westchnąć imię Floriana. Święty Florian żył pod koniec III wieku naszej ery, w prowincji rzymskiej Noricum (obecnie środkowa Austria), w młodości rozwijał karierę wojskową. Wsławił się tym, że pospieszył z pomocą uwięzionym przez namiestnika rzymskiego chrześcijanom. Przeciwstawił się w ten sposób rozkazom cesarskim, a na dodatek odmówił wyparcia się chrześcijaństwa. Został za to umęczony, a jego ciało wrzucono do rzeki - miało to miejsce 4 maja 230 r. Dziś w tym miejscu znajduje się klasztor Benedyktynów i miejscowość Saint Florian.
19.	Św. Franciszek z Asyżu	Pełczyce	Założyciel zakonu franciszkanów, a pośrednio także klarysek i tercjarzy, misjonarz, mistyk średniowieczny, stygmatyk, święty Kościoła katolickiego. „Ojciec seraficki”, pierwszy historycznie potwierdzony stygmatyk, jedyny święty, który nie ma wrogów. 4 października przypada wspomnienie św. Franciszka z Asyżu. Kanonizował go papież Grzegorz IX w 1228 roku. Jego relikwie znajdują się w bazylice jemu poświęconej w Asyżu. Jest patronem franciszkanów, ekologów i handlarzy.
20.	Św. Zygmunt Gorazdowski	Sanok	Święty Kościoła katolickiego, polski ksiądz, założyciel Zgromadzenia Sióstr Świętego Józefa, działacz charytatywny, założyciel Towarzystwa <i>Bonus Pastor</i>, lwowski „ojciec ubogich”. Odznaczył się miłością do najbiedniejszych i pomocą tym, którzy najbardziej jej potrzebowali. Nazywany księdzem dziadów, ojcem ubogich, apostołem Bożego Miłosierdzia. Człowiek czynu - organizował kuchnie ludowe, przytulki dla sierot i samotnych matek, miejsca

			pracy dla biednych, szkoły, lecznice, wydawał gazетки i książki, w tym Katechizm. Św. Zygmunt to patron potrzebujących życiowej pomocy, ludzi chorych i samotnych matek.
21.	Bł. Ks. Edward Grzymała	Aleksandrów Kujawski	Polski duchowny katolicki, męczennik, błogosławiony Kościoła katolickiego. Na zlecenie Towarzystwa Świętego Pawła przetłumaczył z języków oryginalnych cztery Ewangelie Nowego Testamentu. W roku 1942 r. zginął w komorze gazowej jako więzień KL Dachau.
22.	Św.	Śliwice	Patron myśliwych, leśników i jeźdźców. Pochodził z królewskiego rodu Merowingów. Był rozmiłowany w polowaniach. Prowadził swobodne, a nawet hulawcze życie. Po wizji białego jelenia, w którego porożu jaśniał krzyż, nawrócił się i potem, jako biskup, gorliwie szerzył chrześcijaństwo.
23.	Św. Jadwiga Królowa	Inowrocław, Nieszawa, Radomsko, Świątniki Górne, Tczew	Królowa Polski z dynastii Andegawenów, córka Ludwika Węgierskiego i Elżbiety Bośniaczki, w 1384 koronowana na króla Polski, pierwsza żona króla Władysława Jagiełły, apostołka Litwy, święta Kościoła katolickiego. Jedyna polska monarchini wyniesiona na ołtarze. Choć nie otrzymała oficjalnie tego tytułu, przez część wiernych Kościoła katolickiego czczona jest jako patronka Polski. W 1979 roku została beatyfikowana, a w 1997 roku kanonizowana przez papieża Jana Pawła II.
24.	Św. Jadwiga Śląska	Dębica, Nowogrodzic, Trzebnica, Wleń	Święta Kościoła katolickiego, żona Henryka I Brodatego, księcia wrocławskiego, matka Henryka II Pobożnego, córka hrabiego Bertolda VI von Andechs, księcia Meranii, fundatorka kościołów i klasztorów. W ikonografii św. Jadwiga przedstawiana jest jako młoda mężatka w długiej sukni lub w książęcym płaszczu z diademem na głowie, czasami w habicie cysterskim. Jej atrybutami są: but w ręce, krzyż, księga, figurka Matki Bożej, makietka kościoła w dłoniach, różaniec.
25.	Św. Jakub Starszy	Brzesko, Człuchów, Lębork, Olsztyn, Opatowiec, Tolkmicko, Wągrowiec	Jeden z 12 apostołów Jezusa Chrystusa, zwany Większym (dla odróżnienia od Jakuba Mniejszego (Młodsze) Apostoła), syn Zebedeusza i Salome, brat Jana Ewangelisty (<i>Jana Teologa</i>), męczennik, święty Kościoła rzymskokatolickiego, starokatolickiego, anglikańskiego, ewangelickiego, ormiańskiego, koptyjskiego i prawosławnego. Jako pierwszy z Apostołów przelał krew za Chrystusa. Jego relikwie znajdują się w hiszpańskim Santiago de Compostela. Jest patronem pielgrzymów, wytwórców kapeluszy, chorych na reumatyzm.
26.	Św. Jan Apostoł	Oleśnica, Piła	Jan Apostoł był rybakiem. Należał do grona uczniów Jana Chrzciciela. Potem stał się jednym z Dwunastu.

	(Ewangelista)		Należał do grona trzech apostołów, którzy byli najbliższymi Jezusa, którzy towarzyszyli mu w najważniejszych momentach. Jako jedyny z apostołów wytrwał przy Jezusie pod krzyżem. Jako jedyny także dożył sędziwego wieku i zmarł śmiercią naturalną. Św. Jan Ewangelista jest patronem między innymi aptekarzy, dziewic, zawodów związanych z pisaniem i przepisywaniem, jak pisarzy, papierników, introligatorów, skrybów, kopistów i kreślarzy. W ikonografii przedstawiany jest zwykle jako stary Apostoł. Ukazywany jest też jako młodzieniec w scenach Ostatniej Wieczerzy, czy u stóp krzyża. Jego atrybuty to często przedmioty związane z legendami o zatrutym winie i wrzącym oleju, albo też orzeł, symbol jego Ewangelii.
27.	Św. Jan Chrzciel	Brzozów, Chojnice, Mińsk Mazowiecki, Mysłowice, Piła, Pleszew, Radziejów, Robakowo (sołectwo), Rypin, Stargard Szczeciński, Toruń, Wrocław	żydowski pustelnik, prorok dla chrześcijan, muzułmanów i mandejczyków. Św. Jan był jedynym synem kapłana Zachariasza i Elżbiety, krewnej Najświętszej Maryi Panny. Jego cudowne narodzenie i posłannictwo zwiastował Anioł Gabriel Zachariaszowi, kiedy ten w świątyni sprawował swe funkcje kapłańskie. Udzielał chrztu w Jordanie, w tym udzielił chrztu Jezusowi Chrystusowi, który był symbolem oczyszczenia z grzechów. Jan przyciągał do siebie tłumy ludzi, w tym celników, żołnierzy i faryzeuszów, których napominał, aby żyli sprawiedliwie i zgodnie z Bożymi przykazaniami. Jan Chrzciel jest uważany za ostatniego i największego proroka Starego Testamentu, który wprowadził ludzi do Nowego Testamentu i przygotował na przyjście Mesjasza. Jego życie i działalność są wzorem poświęcenia i wiernego głoszenia prawdy. Jest czczony jako święty zarówno w Kościele katolickim, prawosławnym, jak i w wielu wspólnotach protestanckich. Jan Chrzciel jest patronem: osób wątpiących, pasterzy, hodowców owiec, więźniów, skazańców, archidiecezji w Perth (Australia) i Puerto Rico, zakonów karmelitów i maltańskich, wielu miast i krajów, w tym Jordanii, Malty i Gibraltaru.
28.	Św. Jan Kanty	Kęty	Polski prezbiter rzymskokatolicki profesor Uniwersytetu Krakowskiego, święty Kościoła katolickiego. Patron profesorów, studentów i młodzieży oraz szkół katolickich. Jest także patronem Caritas.
29.	Św. Jan Nepomucen	Jastrzębie-Zdrój	Czeski duchowny, kanonik, wikariusz generalny archidiecezji praskiej, męczennik i święty Kościoła katolickiego.

			Jest patronem jezuitów, Pragi, spowiedników, szczerzej spowiedzi, dobrej sławy i tonących oraz orędownikiem podczas powodzi. Jest także patronem mostów. Według tradycji ludowej był świętym, który chronił pola i zasiewy przed powodzią, ale również i suszą. Dlatego figury Jana Nepomucena (nepomuki) można spotkać jeszcze dzisiaj przy drogach w sąsiedztwie mostów, rzek, ale również na placach publicznych i kościelnych oraz na skrzyżowaniach dróg.
30.	Św. Jan Paweł II	Bełchatów, Białaczów, Bodzentyn, Ełk, Gniew, Kalwaria Zebrzydowska, Kałyszun, Oborniki, Opoczno, Ostrołęka, Sierakowice, Staszów, Szamocin, Świdnica, Wadowice, Zakliczyn, powiat tatrzański, woj. kujawsko- pomorskie, woj. małopolskie	Polski duchowny rzymskokatolicki, biskup pomocniczy krakowski (1958–1964), arcybiskup metropolita krakowski (1964–1978), kardynał prezbiter (1967–1978), zastępca Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski (1969–1978), 264. papież i 6. Suweren Państwa Watykańskiego w latach 1978–2005. Święty Kościoła katolickiego. Pierwszy w III RP kawaler Orderu Orła Białego, poeta, poliglota, a także aktor niezawodowy, dramaturg, pedagog, filozof historii, fenomenolog, mistyk i przedstawiciel personalizmu chrześcijańskiego.
31.	Św. Jerzy	Dzierżoniów, Łądek-Zdrój, Miasteczko Śląskie, Ziębice	Święty Kościoła katolickiego, jeden z Czternastu Świętych Wspomożycieli, jako Jerzy Zwycięzca obwołany „wielkim męczennikiem” przez Kościół prawosławny. Według opisów wynika, że Święty Jerzy włócznią zabił wielkiego jaszczura. Trudno dziś dociec czy był to olbrzymi legwan, czy może po prostu krokodyl, który atakował ludzi. W 305 roku prześladowcy chrześcijan pojмали Jerzego a następnie poddali go torturom - był przywiązany do koła i wrzucony w rozpalone wapno. Wkrótce potem został stracony przez swoich wrogów przed bramami miasta Lida - Diaspolis. Święty Jerzy jest patronem zakonów rycerskich, żołnierzy, harcerzy, górników, kowali, bednarzy, artystów, wędrowców i więźniów.
32.	Jezus Chrystus	Świebodzin	Centralna postać chrześcijaństwa, przez wyznawców uznany Mesjaszem; ważna postać (prorok) w islamie; cieśla i karczownicza z rzymskiej prowincji Judea. W wierze Kościoła, wyrażonej w pierwszych credo, uznawany jest za Kyriosa, który zmartwychwstał,

			zbawiciela, powszechnego władcę świata i Królestwa niebieskiego, współistotnego Bogu Ojcu syna Boga i człowieka. W oficjalnym wyznaniu wiary Kościoła katolickiego^[4] uznawany jest za Syna Bożego Jednorodzonego. Jego narodziny przyjęto za punkt zerowy naszej ery, od którego podaje się liczbę lat
33.	Św. Józef	Kalisz, Swarzędz	Małżonek Marii z Nazaretu, tradycyjnie nazywany jej Oblubieńcem, opiekun Świętej Rodziny, święty Kościoła powszechnego, uznany za patrona chrześcijańskich małżeństw, rodzin oraz ludzi pracy i dobrej śmierci, częstokroć porównywany do Abrahama. Jest patronem: Kościoła powszechnego, małżeństw i rodzin chrześcijańskich, robotników, rzemieślników, cieśli, drwali, stolarzy, kołodziejów, wypędzonych, bezdomnych, dobrej śmierci.
34.	Bł. Józef Jankowski	Brusy	Polski duchowny katolicki, pallotyn, błogosławiony Kościoła rzymskokatolickiego. Swoim podopiecznym nieustannie ukazywał postać małej świętej Tereski. Ponieważ szczególnie ukochał dzieci i młodzież, zachęcał je do wchodzenia na drogę dziecięctwa duchowego, prowadząc ich jak umiał do świętości. Z wielką troską pochylał się nad penitentami w sakramencie pojednania. Był poszukiwanym spowiednikiem i bardzo cenionym kierownikiem duchowym. Przy tym korespondencyjną troską duszpasterską otaczał też własną rodzinę. W 1941 r. do Ołtarzewa przybyli Niemcy i aresztowali ks. Józefa. Został przewieziony na Pawiak, gdzie był okrutnie bity. Następnie tym samym transportem, co św. Maksymilian Kolbe, został wywieziony do Auschwitz. Zmarł w tym obozie 16 października 1941 r. Został beatyfikowany wraz z grupą 108 męczenników II wojny światowej, których na ołtarze wyniósł Ojciec Święty Jan Paweł II 13 czerwca 1999 r., podczas Mszy św. sprawowanej na placu Józefa Piłsudskiego w Warszawie.
35.	Bł. Ks. Dominik Jędrzejewski	Kowal	Polski duchowny katolicki, męczennik chrześcijański i błogosławiony Kościoła rzymskokatolickiego. Przez parafian nazwany został "kochanym ojczulkiem". Z Gosławic został zabrany przez Niemców 26 sierpnia 1940 roku i osadzony w obozie przejściowym w Szczeglinie. Wszelkie obozowe udręki i cierpienia znosił bez słowa skargi. Następnie do Sachsenhausen a w końcu do obozu koncentracyjnego w Dachau. We wspomnieniach biskupa F. Korszyńskiego ks. Dominik Jędrzejewski zapisał się jako wspaniały człowiek, promieniujący dobrocią, człowiek o złotym charakterze. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że ks. Dominik nie skorzystał z propozycji zwolnienia z obozu

			w zamian za podpisanie deklaracji wyrzeczenia się kapłaństwa. Wierny był Bogu i Kościołowi aż do końca. Tuż przed śmiercią pozostawił biskupowi Korszyńskiemu testament, w którym oznajmił, że życie swoje ofiaruje za swoich parafian. Zmarł z wycieńczenia 29 sierpnia 1942 roku, zaś ciało spalone zostało w obozowym krematorium.
36.	Bł. Wincenty Kadłubek	Jędrzejów, Sandomierz	Autor <i>Kroniki</i> dziejów Polski, uważany za jedną z najważniejszych postaci w dziejach literatury i historiografii polskiej; określany mianem „ojca kultury polskiej”; biskup krakowski. Beatyfikował go Papież Klemens XIII w 1764 roku. Jego relikwie znajdują się w Jędrzejowie, którego jest patronem.
37.	Św. Rafał Kalinowski	Rakszawa	Polski duchowny rzymskokatolicki, karmelita bosy, przeor karmelickich klasztorów w Czernej i Wadowicach; inżynier, oficer armii Imperium Rosyjskiego w stopniu porucznika, powstaniec styczniowy, sybirak, nauczyciel, wychowawca, święty Kościoła katolickiego. Miał ponadto niezwykle dar jednania grzeszników z Bogiem i przywracania im spokoju sumienia. Zdarzało się, że w Wadowicach, gdzie pełnił swą posługę, już o 4:45, gdy otwierano drzwi kościoła, czekał na niego tłum ludzi, przybyłych z najdalszych okolic. Spowiadał ich, aż do wieczora, zyskując sobie przydomek „męczennika konfesjonau”.
38.	Św. Kamil	Zabrze	Włoski duchowny katolicki, założyciel Zakonu Kleryków Regularnych Posługujących Chorym (kamilianów), święty Kościoła katolickiego.
39.	Bł. Maria Karłowska	Jabłonowo Pomorskie	Matka Karłowska była osobą o silnym charakterze. Umiała podejmować roztropne decyzje. Była wspaniałym administratorem. Umiała słuchać innych i wzbudzała ogromne zaufanie. Posiadała dar nadprzyrodzony czytania w duszach podopiecznych, dzięki któremu potrafiła prowadzić powierzone sobie kobiety. Emanowała osobistym urokiem i dostojeństwem. Stawiała twarde wymagania, ale nie brakowało Jej też łagodności. Używając języka z innowacyjnej gospodarki można o Niej powiedzieć, że przyjęła perspektywę „foresight” (planowanie strategiczne). Pod koniec życia Maria Karłowska poznała treść objawień fatimskich. Przejęła się głęboko orędziem Maryi nawołującym do pokuty, wynagrodzenia i modlitwy za grzeszników.
40.	Św. Katarzyna Aleksandryjska	Bytów, Działdowo, Nowy Targ	Męczennica chrześcijańska, jedna z Czternastu Świętych Wspomożycieli, święta Kościoła katolickiego i prawosławnego. Jedna z najpopularniejszych świętych

			katolickich^[3], chociaż współcześnie kwestionuje się jej autentyczność. Legenda uczyniła ze Świętej bliską krewną cesarza. Ta sama legenda głosi, że odrzuciła ofertę cesarza, by była jego żoną. Jest w niej także mowa, że miała stoczyć dysputę z największymi mędrkami Wschodu i przekonać ich o naiwności bałwochwalstwa. Wreszcie jakoby na widok jej bohaterstwa w czasie znoszenia mąk miało nawrócić się kilkuset żołnierzy i oprawców. Ikonografia najczęściej przedstawia św. Katarzynę Aleksandryjską w koronie królewskiej a przy niej maszynę do łamania kości (koło obrotowe), z palmą męczeństwa w ręce. W ikonografii św. Katarzyna przedstawiana jest w koronie królewskiej, z palmą męczeńską w dłoni. Jej atrybutami są: anioł, Dziecię Jezus, nakładające na jej palec pierścień jako oblubienicy, filozofowie, z którymi prowadziła dysputę, gałązka palmowa, koło, na którym była łamana, korona w ręku, krzyż, księga, miecz, piorun.
41.	Św. Kinga	Krynica, Nowy Korczyn, Stary Sącz	Węgierska królowna z dynastii Arpadów, księżna krakowska i sandomierska, a następnie zakonnica w Zakonie Świętej Klary (klarysek), dziewica, córka króla Węgier Beli IV i Marii Laskariny, żona polskiego władcy, Bolesława V Wstydliwego oraz święta Kościoła katolickiego. Karmiła biedaków, opiekowała się kobietami, które spodziewały się potomstwa, fundowała kościoły, osobiście angażowała się w sprawy sądowe, aby bronić sierot, wdów i ubogich. Wspierała także męża w podejmowaniu trudnych decyzji. W ikonografii przedstawiana jest w stroju klaryski lub księżnej, w ręku trzyma makietę klasztoru ze Starego Sącza, czasami bryłę soli, bywa w niej pierścień.
42.	Św. Maksymilian Kolbe	Pabianice, Zduńska Wola, powiat oświęcimski	Święty Maksymilian Maria Kolbe (1894–1941) był polskim franciszkaninem, misjonarzem i męczennikiem. Urodził się w Zduńskiej Woli i już jako młody chłopiec odznaczał się głęboką pobożnością oraz oddaniem Matce Bożej. Założył klasztor w Niepokalanowie oraz prowadził działalność wydawniczą i misyjną w Polsce i Japonii. Podczas II wojny światowej został aresztowany przez Niemców i trafił do obozu koncentracyjnego Auschwitz. Tam oddał życie, ofiarując się za współwięźnia skazanego na śmierć głodową. Został kanonizowany przez papieża Jana Pawła II w 1982 roku jako męczennik miłości.
43.	Bł. Bronisław Kostkowski	Słupsk	Błogosławiony Bronisław Kostkowski (1915–1942) był młodym polskim klerykiem i męczennikiem II wojny światowej. Urodził się w Słupsku, a po maturze

			wstąpił do seminarium duchownego we Włocławku, przygotowując się do kapłaństwa. W czasie niemieckiej okupacji został aresztowany za wierność swojej wierze i działalność religijną. Więziony w kilku obozach, ostatecznie trafił do Dachau, gdzie zmarł z wycieńczenia i chorób. Swoje cierpienie znosił z wielką odwagą i zawierzeniem Bogu. W 1999 roku został beatyfikowany przez papieża Jana Pawła II w gronie 108 męczenników.
44.	Bł. Michał Kozal Bp	Krotoszyn, Włocławek	Błogosławiony biskup Michał Kozal (1893–1943) był polskim duchownym, męczennikiem i obrońcą wiary w czasie II wojny światowej. Urodził się w Nowym Folwarku koło Krotoszyna, a po święceniach kapłańskich pracował jako gorliwy duszpasterz i rektor seminarium. W 1939 roku został mianowany biskupem pomocniczym diecezji włocławskiej. Po wybuchu wojny został aresztowany przez Niemców i więziony w kilku obozach, ostatecznie trafiając do Dachau. Tam, wycieńczony i chory, został zamordowany zastrzykiem z trucizną. Papież Jan Paweł II beatyfikował go w 1987 roku jako wzór wierności Chrystusowi aż do śmierci.
45.	Bł. Honorat Koźmiński	Nowe Miasto nad Pilicą	Błogosławiony Honorat Koźmiński (1829–1916) był polskim kapucynem, spowiednikiem i założycielem wielu zgromadzeń zakonnych. W młodości stracił wiarę, ale po głębokim nawróceniu wstąpił do zakonu kapucynów. W trudnych czasach zaborów, gdy działalność zakonów była zakazana, organizował życie religijne w ukryciu. Założył ponad dwadzieścia wspólnot zakonnych, które działały w tajemnicy, wspierając ubogich i krzewiąc wiarę. Zmarł w Nowym Mieście nad Pilicą w opinii świętości. Papież Jan Paweł II beatyfikował go w 1988 roku jako wzór męstwa i duchowej odnowy.
46.	Św. Krzysztof	Tychy	Święty Krzysztof żył prawdopodobnie w III wieku i jest jednym z najbardziej znanych patronów podróży. Według tradycji był olbrzymem, który po nawróceniu postanowił służyć Chrystusowi, pomagając ludziom przeprawić się przez niebezpieczną rzekę. Pewnego dnia przeniósł na ramionach małe dziecko, które w drodze stawało się coraz cięższe — było to Dzieciątko Jezus niosące ciężar całego świata. Święty Krzysztof stał się symbolem opieki i ochrony w podróży. Jego wspomnienie liturgiczne przypada 25 lipca. W ikonografii często przedstawiany jest z Dzieciątkiem na ramionach i palmą męczeństwa w dłoni.
47.	Bł. Józef Kurzawa Ks.	Osięciny	Błogosławiony ksiądz Józef Kurzawa (1910–1940) był polskim kapłanem i męczennikiem okresu II wojny światowej. Urodził się w Kaliszu i po ukończeniu seminarium duchownego pracował jako gorliwy

			duszpasterz w kilku parafiach. Znany był z wielkiej troski o młodzież oraz ubogich. Po wybuchu wojny został aresztowany przez Niemców za działalność religijną i patriotyczną. Został rozstrzelany w Winiarach koło Kalisza wraz z ks. Kazimierzem Grelewskim. W 1999 roku papież Jan Paweł II ogłosił go błogosławionym w gronie 108 męczenników II wojny światowej.
48.	Św. Urszula Ledóchowska	Pniewy, Sieradz	Święta Urszula Ledóchowska (1865–1939) była polską zakonnicą, założycielką Zgromadzenia Sióstr Urszulanek Serca Jezusa Konającego. Urodziła się w Austrii w szlacheckiej rodzinie, ale większość życia poświęciła pracy w Polsce i krajach skandynawskich. Znana była z działalności charytatywnej, edukacyjnej oraz patriotycznej, szczególnie wśród Polonii. W czasie I wojny światowej organizowała pomoc dla potrzebujących i propagowała ideę wolnej Polski. Papież Jan Paweł II kanonizował ją w 2003 roku. Święta Urszula pozostaje wzorem wiary, odwagi i ofiarnej służby drugiemu człowiekowi.
49.	Św. Maksym Gorlicki	Nowy Sącz, Tuchola	Święty Maksym Sandowycz, zwany też Maksymem Gorlickim (1886–1914), był greckokatolickim, a potem prawosławnym duchownym i męczennikiem. Urodził się na Łemkowszczyźnie i od młodości odznaczał się głęboką wiarą oraz umiłowaniem tradycji wschodniego chrześcijaństwa. Święcenia kapłańskie przyjął w Ławrze Kijowsko-Pieczerskiej, a następnie posługiwał wśród Łemków w okolicach Gorlic. Podczas I wojny światowej został bezpodstawnie aresztowany przez władze austriackie pod zarzutem szpiegostwa na rzecz Rosji. Po krótkim procesie został rozstrzelany w 1914 roku, stając się symbolem wierności wierze i narodowej tożsamości. Kanonizowany został przez Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny w 1994 roku.
50.	Św. Małgorzata	Nowy Sącz, Tuchola	Święta Małgorzata Antiocheńska żyła na przełomie III i IV wieku i jest jedną z najbardziej czczonych wczesnochrześcijańskich męczennic. Według tradycji była córką pogańskiego kapłana, ale przyjęła chrześcijaństwo i odmówiła wyrzeczenia się wiary mimo brutalnych prześladowań. Została skazana na tortury i śmierć za swoją niezłomność i miłość do Chrystusa. Jej legenda opowiada także o cudownym pokonaniu szatana, który ukazał się jej pod postacią smoka. Święta Małgorzata stała się patronką m.in. matek, położnych i osób prześladowanych. Jest wspominana w liturgii Kościoła katolickiego 20 lipca.
51.	Św. Marcin z Tours	Jarocin, Jawor, Kętrzyn, Odolanów, Opatów	Święty Marcin z Tours (ok. 316–397) był rzymskim żołnierzem, który później został biskupem i jednym z najbardziej znanych świętych Kościoła zachodniego. Urodził się na terenie dzisiejszych Węgier, a wychował

			się we Włoszech. Najśłynniejsza legenda głosi, że oddał swój płaszcz zmarznętemu żebrakowi, co stało się symbolem miłosierdzia. Po przyjęciu chrztu zrezygnował ze służby wojskowej i poświęcił życie Bogu, zostając biskupem Tours we Francji. Znany był z gorliwej ewangelizacji i troski o ubogich. Wspomnienie św. Marcina obchodzone jest 11 listopada i wiąże się z licznymi tradycjami ludowymi.
52.	Św. Maria Magdalena	Biłgoraj, Lubań	Święta Maria Magdalena żyła w I wieku i jest jedną z najważniejszych postaci w Nowym Testamencie. Pochodziła z Magdali, miejscowości nad Jeziorem Galilejskim, i początkowo była znana jako kobieta, z której Jezus wypędził siedem demonów. Stała się Jego wierną uczennicą i to właśnie ona była świadkiem Jego ukrzyżowania oraz pierwsza zobaczyła Zmartwychwstałego Jezusa. Maria Magdalena nazywana jest „Apostołką Apostołów” z powodu jej roli w przekazaniu wiadomości o Zmartwychwstaniu. Tradycja Kościoła katolickiego obchodzi jej wspomnienie 22 lipca, a jej życie stanowi przykład nawrócenia, wierności i miłości do Chrystusa.
53.	Św. Maria de Mattias	Bolesławiec	Święta Maria de Mattias (1805–1866) była włoską zakonnicą i założycielką Zgromadzenia Sióstr Adoraterek Krwi Chrystusa. Urodziła się w rodzinie szlacheckiej, ale już w młodym wieku poczuła powołanie do życia zakonnego. Jej duchowa droga zaczęła się od zaangażowania w pomoc ubogim i chorym, a z czasem zorganizowała wspólnotę, której celem było oddanie czci Najświętszemu Sercu Jezusa poprzez modlitwę i pracę na rzecz edukacji i opieki nad biednymi. Dzięki jej wysiłkom zgromadzenie szybko się rozwinęło, a siostry działały w różnych krajach. Papież Jan Paweł II kanonizował ją w 2003 roku, doceniając jej oddanie dla Kościoła i miłość do Jezusa Chrystusa.
54.	Bł. Ks. Bronisław Markiewicz	Miejsce Piastowe, Pruchnik	Błogosławiony ksiądz Bronisław Markiewicz (1842–1912) był polskim kapłanem i założycielem Zgromadzenia Michalitów. Urodził się w Pruchniku, a po ukończeniu seminarium duchownego rozpoczął pracę duszpasterską. Jego pasją było wychowanie młodzieży, szczególnie tej najuboższej i zaniedbanej. W 1885 roku założył Zgromadzenie Michalitów, które zajmowało się wychowaniem i pomocą dzieciom oraz młodzieży w trudnej sytuacji życiowej. Ks. Markiewicz był również zaangażowany w duszpasterstwo powołań i organizowanie szkół. Zmarł w opinii świętości, a w 2004 roku papież Jan Paweł II beatyfikował go jako wzór kapłańskiej miłości i oddania dla innych.
55.	Maryja	Borek Wielkopolski,	Maryja, Matka Jezusa, jest centralną postacią w tradycji chrześcijańskiej, uważaną za wzór wiary, pokory

		Frombrk, Gorlice, Jaworzno, Kielce, Kościerzyna, Kraśnik, Krosno, Krynica-Zdrj, Mielec, Nowe Skalmierzyce, Piekary Śląskie, Piotrków Trybunalski, Rzeszów, Sędziszów Małopolski, Stęszew, Wałbrzych, Wschowa, Żarki, powiat kłodzki, powiat wejherowski	i miłości. Zgodnie z Ewangelią, była młodą dziewczyną z Nazaretu, którą Bóg wybrał, by stała się matką Zbawiciela. Maryja, jako Matka Boża, miała wyjątkowe miejsce w historii zbawienia, uczestnicząc w najważniejszych wydarzeniach życia Jezusa, od Jego narodzin po Jego mękę i zmartwychwstanie. Kościół katolicki czci Maryję nie tylko jako matkę Jezusa, ale także jako pośredniczkę i orędowniczkę, wierząc, że jej modlitwy mają szczególną moc. W jej życiu nieustannie widoczna jest postawa pełnego zaufania do woli Bożej, co czyni ją wzorem dla wszystkich wierzących. W Kościele katolickim Maryja jest czczona w licznych uroczystościach, w tym w święcie Zwiastowania, Wniebowzięcia i wielu innych.
56.	Św. Mateusz	Pułtusk	Święty Mateusz był jednym z dwunastu apostołów Jezusa oraz autorem Ewangelii według Mateusza. Pochodził z Kafarnaum i był celnikiem, co czyniło go osobą pogardzaną przez Żydów, ponieważ współpracował z rzymskimi okupantami. Jezus powołał go na apostoła, co Mateusz przyjął z wiarą i oddaniem. Po powołaniu opuścił swoje stanowisko i podjął misję głoszenia Dobrej Nowiny. Ewangelia, którą napisał, jest jednym z czterech kanonicznych tekstów Nowego Testamentu i stanowi szczególnie ważne źródło nauk Jezusa. Święty Mateusz jest patronem celników, księgowych i bankierów. Jego wspomnienie liturgiczne obchodzone jest 21 września.
57.	Bł. Ks. Wincenty Matuszewski	Osięciny	Błogosławiony ksiądz Wincenty Matuszewski (1886–1943) był polskim kapłanem i męczennikiem II wojny światowej. Urodził się w Wólce Łaskarzewskiej, a po ukończeniu seminarium duchownego posługiwał jako duszpasterz w różnych parafiach. Jego życie było świadectwem oddania Bogu i drugiemu człowiekowi, zwłaszcza w trudnych czasach wojny. W czasie okupacji niemieckiej, ksiądz Matuszewski pomagał w organizowaniu pomocy dla rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji, a także udzielał wsparcia duchowego. Został aresztowany przez Gestapo i brutalnie zamordowany w 1943 roku. Został beatyfikowany przez papieża Jana Pawła II w 1999 roku, jako męczennik wiary.

58.	Św. Michał Archanioł	Biała Podlaska, Dydnia, Mszana Dolna, Ornontowice, Płońsk, Pogorzela, Sanok, Strzelin, Strzyżów, powiat jarosławski, powiat łańcucki	Święty Michał Archanioł jest jednym z najbardziej znanych i czczonych aniołów w tradycji chrześcijańskiej. Jako archanioł, pełni szczególną rolę w Bożym planie zbawienia. Jest przedstawiany jako potężny wojownik, który walczy z siłami zła, szczególnie w walce z szatanem. Michał Archanioł jest również patronem Kościoła, obrońcą wierzących oraz symbolem nadziei i siły w walce duchowej. W tradycji katolickiej Michał Archanioł jest czczony 29 września, w dniu, który jest również wspomnieniem innych archaniołów: Gabriela i Rafała. Jego imię oznacza „Kto jak Bóg?”, co wskazuje na jego niezwykłą bliskość do Boga i jego rolę w nadprzyrodzonym porządku.
59.	Św. Norbert	Łąck	Biskup, żył na przełomie XI i XII wieku. W 1115 roku podczas podróży miał być prawie trafiony piorunem, jednakże nic mu się nie stało. Uznając to zdarzenie za znak, wstąpił do klasztoru benedyktynów, przyjął święcenia kapłańskie i prowadził życie wędrownego kaznodziei, promując współczesnym ideę ewangelicznego ubóstwa. W 1119 r. założył w Prémontré wspólnotę kanoników regularnych świętego Augustyna. Premostratensi, nazywani norbertanami, żarliwie szerzyli kult Najświętszego Sakramentu. W 1126 r. papież Honoriusz II mianował Norberta arcybiskupa Magdeburga.
60.	Św. Pięciu Braci Międzyrzecz-ckich	Międzyrzecz	Święci Pięciu Braci Międzyrzeczkich to grupa polskich męczenników, którzy zginęli w 1262 roku z rąk Tatarów. Byli to zakonnicy z klasztoru franciszkańskiego w Międzyrzecu Podlaskim. Kiedy Tatarzy najechali Polskę, bracia postanowili pozostać wierni swojej misji i nie opuścić swojego klasztoru, mimo zagrożenia. Zostali aresztowani i brutalnie zamordowani za swoją wiarę. Ich męczeńska śmierć stała się symbolem oddania i wierności Bogu. W 1999 roku papież Jan Paweł II beatyfikował ich, uznając ich za męczenników i bohaterów wiary.
61.	Św. Mikołaj	Chrzanów, Dubiecko, Elbląg, Gniew, Mroczka	Święty Mikołaj (około 270–343) był biskupem Miry w Azji Mniejszej (obecna Turcja) i jest jednym z najbardziej popularnych świętych chrześcijańskich. Urodził się w bogatej rodzinie, ale po śmierci rodziców przeznaczył swoje majątki na pomoc biednym i potrzebującym. Słynął z dobroci, hojności i miłości do dzieci. Znany jest także z licznych cudów, które przypisywano jego wstawiennictwu. Jego postać stała się podstawą dla popularnej tradycji św. Mikołaja, który obdarowuje dzieci prezentami. Święty Mikołaj jest patronem dzieci, żeglarzy, kupców i wielu innych grup. Jego wspomnienie obchodzone jest 6 grudnia.
62.	Bł. Abp Antoni	Działdowo	Błogosławiony arcybiskup Antoni Julian Nowowiejski (1865–1941) był polskim duchownym, biskupem

	Julian Nowowiejski		płockim i męczennikiem okresu II wojny światowej. Urodził się w Łącku, a po ukończeniu studiów teologicznych rozpoczął pracę duszpasterską. Był ceniony za swoją pobożność, pracę na rzecz Kościoła oraz dbałość o edukację religijną. W 1929 roku został mianowany arcybiskupem płockim, gdzie kontynuował swoją misję duchową i społeczną. Podczas niemieckiej okupacji Polski, w 1940 roku został aresztowany przez Gestapo, a po brutalnym śledztwie zamordowany. Papież Jan Paweł II beatyfikował go w 1999 roku jako męczennika za wiarę.
63.	Św. Stanisław Papczyński	Góra Kalwaria	Święty Stanisław Papczyński (1631–1701) był polskim kapłanem, założycielem Zgromadzenia Marianów i wielkim orędownikiem maryjnym. Urodził się w Podegrodziu, a w młodości wstąpił do zakonu jezuitów. Później, pod wpływem głębokiej modlitwy i kontemplacji, założył Zgromadzenie Marianów, które miało na celu szerzenie kultu Niepokalanej Matki Bożej oraz naukę i modlitwę wśród młodzieży. Stanisław Papczyński był również gorliwym kapłanem, który głosił Ewangelię i pomagał ubogim. Jego życie pełne było modlitwy, pobożności i oddania Bogu. Został kanonizowany przez papieża Franciszka w 2016 roku.
64.	Św. Paweł	Poznań, Strzegom	Święty Paweł, pierwotnie znany jako Saulus z Tarsu, był jednym z najważniejszych apostołów w historii Kościoła. Urodził się w Tarsie (w dzisiejszej Turcji) i początkowo prześladował chrześcijan, będąc faryzeuszem i gorliwym zwolennikiem tradycji żydowskiej. Jego życie zmieniło się radykalnie, kiedy na drodze do Damaszku doznał cudownego nawrócenia, które opisał w swoich listach. Po tym wydarzeniu przyjął imię Paweł i stał się jednym z największych misjonarzy, głosząc Dobrą Nowinę po całym ówczesnym świecie, zakładając wspólnoty chrześcijańskie i pisząc listy, które stały się częścią Nowego Testamentu. Paweł jest patronem misjonarzy, teologów i ewangelistów. Jego wspomnienie obchodzone jest 25 stycznia, w dniu nawrócenia św. Pawła.
65.	Św. Bp Józef Stanisław Pelczar	Powiat krośnieński	Święty Biskup Józef Stanisław Pelczar (1842–1924) był polskim duchownym, teologiem i biskupem, który poświęcił swoje życie pracy duszpasterskiej oraz rozwojowi Kościoła. Urodził się w Piytkach (dzisiejsze województwo podkarpackie), a po ukończeniu studiów teologicznych wstąpił do seminarium duchownego. W 1882 roku został mianowany biskupem tarnowskim. Jako hierarcha, wyróżniał się gorliwością w głoszeniu słowa Bożego, organizowaniem działań charytatywnych i wsparciem dla ubogich. Był również jednym z wielkich orędowników kultu Najświętszego

			Serca Jezusowego. Po śmierci został beatyfikowany przez papieża Jana Pawła II w 1991 roku. Jego życie jest przykładem oddania Bogu, pasji w duszpasterstwie i trosce o wiernych.
66.	Św. Piotr	Ciechanów, Duszniki-Zdrój, Międzyzdroje, Olsztynek, Poznań, Strzegom	Święty Piotr, pierwotnie nazywany Szymonem, był jednym z dwunastu apostołów Jezusa i jednym z najważniejszych liderów wczesnego Kościoła. Urodził się w Betsaidzie nad Jeziorem Galilejskim i był rybakiem z zawodu. Jezus powołał go na swojego ucznia, dając mu imię Piotr, co oznacza „skała”, zapowiadając jego rolę jako fundament Kościoła. Piotr był świadkiem wielu kluczowych wydarzeń w życiu Jezusa, w tym Przemienienia i Ostatniej Wieczerzy. Po Zmartwychwstaniu Jezusa, Piotr stał się jednym z głównych apostołów, głosząc Dobrą Nowinę i zakładając wspólnoty chrześcijańskie. Zginął męczeńską śmiercią w Rzymie, gdzie został ukrzyżowany do góry nogami, co jest symbolem jego wierności i oddania Chrystusowi. Jest patronem papieży, rybaków i całego Kościoła.
67.	Sługa boży bp Wilhelm Pluta	Gorzów Wlkp.	Sługa Boży biskup Wilhelm Pluta (1927–2017) był polskim duchownym, biskupem pomocniczym diecezji opolskiej, który przez całe życie poświęcił się pracy duszpasterskiej i społecznemu zaangażowaniu. Urodził się w Polskim Świętomorzyszu, a po ukończeniu studiów teologicznych i przyjęciu święceń kapłańskich, przez wiele lat pełnił różne funkcje duszpasterskie. W 1975 roku został mianowany biskupem pomocniczym w Opolu, gdzie w szczególności dbał o rozwój Kościoła lokalnego i wsparcie duchowe wiernych. Biskup Pluta był znany z głębokiej pobożności, troski o ludzi, a także z oddania w pracy z młodzieżą. Zmarł w 2017 roku, a jego proces beatyfikacyjny rozpoczął się w 2021 roku, kiedy to został ogłoszony Sługą Bożym.
68.	Bł. Jerzy Popiełuszko	Powiat brzozowski	Błogosławiony Jerzy Popiełuszko (1947–1984) był polskim kapłanem i męczennikiem, który stał się symbolem odwagi i wierności Chrystusowi w czasach PRL. Urodził się w Okopach na Podlasiu, a po ukończeniu seminarium duchownego, wstąpił do duszpasterstwa. Był kapelanem „Solidarności” i w swoich kazaniach nawoływał do pokoju, sprawiedliwości i obrony praw człowieka. W swojej działalności był nieustannie prześladowany przez władze komunistyczne, które w końcu, w 1984 roku, porwały go, a następnie zamordowały. Jego śmierć stała się impulsem do szerokiego sprzeciwu wobec reżimu. Jerzy Popiełuszko został beatyfikowany 2010 roku. Jego życie i męczeńska śmierć stanowią przykład odwagi w obronie prawdy i wiary.

69.	Bł. Regina Protmann	Braniewo	Błogosławiona Regina Protmann (1552–1613) była polską zakonnicą i założycielką Zgromadzenia Sióstr Św. Katarzyny, które zajmowało się pracą wychowawczą i opieką nad chorymi. Urodziła się w Wąbrzeźnie i już od młodości wykazywała głęboką pobożność oraz chęć służenia Bogu. Po wielu latach modlitwy i refleksji, postanowiła założyć zgromadzenie, które miało odpowiadać na potrzeby duchowe i materialne swoich czasów, szczególnie wśród kobiet i dzieci. Regina Protmann była znana ze swojej wielkiej miłości do Boga oraz oddania służbie innym. Zmarła w opinii świętości, a w 1999 roku została beatyfikowana przez papieża Jana Pawła II. Jej życie stanowi przykład poświęcenia, miłości bliźniego i wierności Bogu.
70.	Św. Roch	Kazimierza Wielka, Mikstat, Sokołów Podlaski, Zator	Święty Roch (ok. 1255–1327) był francuskim pielgrzymem, który zasłynął ze swojej wielkiej pobożności i działalności charytatywnej, szczególnie w czasie epidemii dżumy, która dotknęła Europę w XIV wieku. Pochodził z dobrze sytuowanej rodziny, ale porzucił swoje bogate życie, by wędrować jako pielgrzym. Zatrzymywał się w miastach dotkniętych zarazą, gdzie pomagał chorym, leczył i udzielał wsparcia potrzebującym. Sam również zachorował na dżumę, jednak ocalił swoje życie dzięki cudownemu uzdrowieniu. Po śmierci, jego imię stało się symbolem opieki nad chorymi, a on sam został patronem pielgrzymów, chorych i lekarzy. Jego wspomnienie obchodzone jest 16 sierpnia.
71.	Bł. Salomea	Skała, Zawichost	Błogosławiona Salomea (ok. 1211–1268) była polską księżniczką i zakonnicą, córką księcia krakowskiego Leszka Białego. Po śmierci męża, księcia płockiego, postanowiła poświęcić swoje życie Bogu i wstąpiła do zakonu klarysek, gdzie w 1233 roku założyła klasztor w Starym Sączu. Salomea była znana z głębokiej pobożności, pokory oraz troski o ubogich i chorych. Jej życie w zakonie było pełne modlitwy, pracy i oddania dla Boga. Po śmierci, jej życie i świętość były szeroko czczone, a w 1999 roku została beatyfikowana.
72.	Św. Sebastian	Polkowice	Święty Sebastian (ok. 256–288) był rzymskim żołnierzem i męczennikiem, który stał się jednym z najbardziej czczonych świętych w Kościele katolickim. Pochodził z dobrze sytuowanej rodziny, a swoją służbę wojskową pełnił w armii rzymskiej, gdzie zyskał szacunek za swoje oddanie i odwagę. Mimo że był chrześcijaninem, nie ukrywał swojej wiary i głosił Ewangelię. Został aresztowany przez cesarza Dioklecjana i skazany na śmierć. Według tradycji, po tym jak został ukarany przez strzały łuczników, uznany za martwego, cudem przeżył. Po wyleczeniu z ran,

			powrócił do cesarza, by ponownie wyznać wiarę, za co został skazany na męczeńską śmierć. Święty Sebastian jest patronem żołnierzy, łuczników i sportowców, a jego wspomnienie obchodzone jest 20 stycznia.
73.	Bł. Ks. Michał Sopoćko	Białystok, Myślibórz	Błogosławiony ksiądz Michał Sopoćko (1888–1975) był polskim kapłanem, teologiem i spowiednikiem, który jest najbardziej znany jako kierownik duchowy św. Faustyny Kowalskiej i orędownik kultu Miłosierdzia Bożego. Urodził się w Juszewie, a po ukończeniu studiów teologicznych wstąpił do seminarium duchownego. Jako kapłan, pełnił posługę w różnych parafiach, jednak to jego współpraca ze św. Faustyną sprawiła, że stał się postacią rozpoznawalną na całym świecie. Ks. Sopoćko był jednym z głównych promotorów jej objawień, a także zorganizował pierwsze publiczne obchody Święta Miłosierdzia Bożego. Jego życie było pełne oddania Bogu, a także charytatywnej pracy na rzecz ubogich i chorych. Został beatyfikowany przez papieża Benedykta XVI w 2008 roku.
74.	Św. Bp Stanisław ze Szczepano- wa	Ostrów Wlkp., powiat biłgorajski, Siedlce	Święty Stanisław ze Szczepanowa (ok. 1030–1079) był biskupem krakowskim i męczennikiem, który stał się jednym z najważniejszych patronów Polski. Urodził się w Szczepanowie i w młodości wstąpił do stanu duchownego, zdobywając wykształcenie teologiczne. Jako biskup, był gorliwym duszpasterzem, który troszczył się o duchowy rozwój wiernych oraz walczył z nadużyciami władzy świeckiej. Jego śmierć miała miejsce w 1079 roku, kiedy to zginął z rąk króla Bolesława Śmiałego, który nie zgadzał się z jego działalnością. Święty Stanisław jest symbolem odwagi w obronie prawdy i sprawiedliwości. Jego męczeńska śmierć miała ogromny wpływ na Kościół w Polsce, a jego kult jest żywy do dziś. Jego wspomnienie liturgiczne obchodzone jest 8 maja.
75.	Św. Stanisław Kostka	Drobin, Przasnysz	Święty Stanisław Kostka (1550–1568) był polskim jezuitą, który stał się jednym z najbardziej znanych patronów młodzieży. Urodził się w Rostkowie, w zamożnej rodzinie szlacheckiej. Już w młodym wieku przejawiał wielką pobożność i pragnienie życia zakonnego. Pomimo sprzeciwu rodziny, postanowił wstąpić do Towarzystwa Jezusowego i udał się do Wiednia, aby kontynuować swoją formację. Jego życie było pełne modlitwy, poświęcenia i oddania Bogu. Zmarł w wieku zaledwie 18 lat, wyczerpany ciężką pracą i duchową intensywnością. Jego śmierć była w pełni świadoma, a Stanisław stał się symbolem młodzieńczej pobożności i oddania Bogu. Został kanonizowany w 1928 roku. Jego wspomnienie liturgiczne obchodzone jest 18 września.

76.	Bł. Ks. Kazimierz Sykulski	Powiat konecki	Błogosławiony ksiądz Kazimierz Sykulski (1914–1943) był polskim kapłanem, który oddał swoje życie za wiarę w okresie II wojny światowej. Urodził się w Tłuszczu, a po ukończeniu studiów teologicznych wstąpił do seminarium duchownego. Został kapłanem diecezji płockiej i przez wiele lat pełnił posługę w parafiach, troszcząc się o swoich wiernych. W czasie okupacji niemieckiej, ks. Sykulski angażował się w działalność duszpasterską wśród ludności, pomagając w ukrywaniu osób prześladowanych przez Niemców. Został aresztowany przez Gestapo w 1943 roku i zamordowany w obozie koncentracyjnym. Jego życie pełne było poświęcenia, a jego męczeńska śmierć stała się symbolem odwagi i wierności Chrystusowi. W 1999 roku papież Jan Paweł II beatyfikował go jako męczennika za wiarę.
77.	Św. Teresa Benedykta od Krzyża (Edyta Stein)	Lubliniec, powiat lubliniecki	Święta Teresa Benedykta od Krzyża (Edyta Stein) (1891–1942) była niemiecką filozofką, karmelitanką, męczennicą i jedną z najwybitniejszych postaci XX wieku. Urodziła się w rodzinie żydowskiej, a po ukończeniu studiów z zakresu filozofii i psychologii, stała się uczennicą Edmunda Husserla, twórcy fenomenologii. Jej życie zmieniło się, gdy poznała katolicką wiarę, co doprowadziło ją do przyjęcia chrztu w 1922 roku. Po wstąpieniu do zakonu karmelitanek w 1934 roku, przyjęła imię Teresa Benedykta od Krzyża. W czasie II wojny światowej, w obliczu prześladowań żydów przez reżim nazistowski, została deportowana do obozu Auschwitz, gdzie poniosła męczeńską śmierć. Edyta Stein została kanonizowana przez papieża Jana Pawła II w 1998 roku, a jej wspomnienie obchodzone jest 9 sierpnia. Jest patronką Europy oraz osób doświadczających prześladowań za wiarę.
78.	Św. Teresa Wielka	Górzno	Święta Teresa Wielka (1515–1582), znana również jako Teresa z Ávili, była hiszpańską mistyczką, karmelitanką i jedną z najważniejszych postaci w historii duchowości katolickiej. Urodziła się w zamożnej rodzinie i od młodości pragnęła oddać się Bogu. Po doświadczeniu głębokiej przemiany duchowej, postanowiła wstąpić do zakonu karmelitanek. Teresa była reformatorą zakonu, dążąc do jego powrotu do pierwotnej surowości i oddania modlitwie. Została autorką licznych dzieł teologicznych, w tym słynnego „Droga doskonałości” i „Zamek wewnętrzny”, które miały ogromny wpływ na rozwój mistyki chrześcijańskiej. Była również znana z licznych cudów, które miały miejsce podczas jej życia. Została kanonizowana przez papieża Grzegorza XV w 1614 roku, a w 1970 roku ogłoszona Doktorem

			Kościół, jako pierwsza kobieta w historii. Jej wspomnienie liturgiczne obchodzone jest 15 października.
79.	Św. Tomasz Apostoł	Nowe Miasto Lubawskie	Święty Tomasz Apostoł, znany również jako Tomasz Niewierny, był jednym z dwunastu apostołów Jezusa Chrystusa. Jego imię pojawia się w Ewangeliach, a szczególnie w Ewangelii św. Jana, gdzie jest opisany jako ten, który wątpił w Zmartwychwstanie Jezusa, mówiąc: „Jeśli nie ujrzę w jego rękach śladów gwoździ i nie włożę palca w miejsce gwoździ, nie uwierzę”. Jezus ukazał mu się i pozwolił dotknąć swoich ran, po czym Tomasz wyznał wiarę: „Pan mój i Bóg mój!” (J 20,28). Tomasz jest patronem Indii, gdzie tradycja głosi, że głosił Ewangelię i poniósł męczeńską śmierć. Jego życie i wyznanie wiary stanowią ważne świadectwo zaufania i oddania Chrystusowi. Święty Tomasz jest także patronem architektów i budowniczych. Jego wspomnienie liturgiczne obchodzone jest 3 lipca.
80.	Bł. Rodzina Ulmów	Województwo podkarpackie	Józef i Wiktoria Ulmowie mieszkali i żyli we wsi Markowa w dawnym województwie lwowskim, a dzisiejszym województwie podkarpackim. W czasie okupacji niemieckiej Ulmowie zapewnili schronienie ośmiorgu Żydom: Saulowi Goldmanowi i jego czterem synom (w Łańcucie nazywano ich Szallami), a także dwóm córkom oraz wnuczce Chaima Goldmana z Markowej – Lei (Layce) Didner z córką o nieznanym imieniu i Geni (Gołdzie) Grünfeld. O ukrywaniu Żydów przez rodzinę Ulmów doniósł Niemcom prawdopodobnie Włodzimierz Leś, będący policjantem z Łańcuta. W dniu 24 marca 1944 r. przed ich dom przybyło pięciu niemieckich żandarmów oraz kilku „granatowych” policjantów. Zamordowano Żydów, a następnie Józefa i Wiktorię w siódmym miesiącu ciąży. W dalszej kolejności dowodzący akcją por. Eilert Dieken podjął decyzję o zabiciu także dzieci. W dniu 10 września 2023 roku w Markowej odbyła się msza święta beatyfikacyjna Józefa i Wiktorii Ulmów oraz ich siedmiorga dzieci.
81.	Św. Urban I	Zielona Góra	Święty Urban I był papieżem, który pełnił swoją posługę w I połowie III wieku (ok. 222–230). Choć niewiele wiadomo o szczegółach jego życia, tradycja kościelna przekazuje, że Urban I był papieżem w trudnym czasie prześladowań chrześcijan pod cesarzem Decjuszem. Znany jest z tego, że wspierał rozwój wspólnoty chrześcijańskiej w Rzymie i starał się organizować Kościół, mimo zewnętrznych trudności. Uważa się, że za jego pontyfikatu wiele osób przyjęło chrzest, a Kościół rozwijał się wewnętrznie. Zginął męczeńską śmiercią, choć dokładne okoliczności jego

			śmierci są niejasne. Święty Urban I jest patronem winiarzy i ogrodników, a jego wspomnienie liturgiczne obchodzone jest 25 maja.
82.	Św. Walenty	Bieruń	Święty Walenty (III wiek) był biskupem i męczennikiem, który stał się jednym z najbardziej czczonych świętych, szczególnie w kontekście miłości i małżeństwa. Choć szczegóły jego życia są nieznane, tradycja głosi, że był kapłanem lub biskupem w Rzymie i udzielał potajemnie ślubów chrześcijańskim parom, mimo zakazów cesarza Klaudiusza II, który zabraniał zawierania małżeństw młodym żołnierzom. Za swoją działalność Walenty został aresztowany i skazany na śmierć. Zginął 14 lutego, a jego śmierć stała się symbolem poświęcenia dla wiary i miłości. Święty Walenty jest patronem zakochanych, małżonków oraz epileptyków. Jego wspomnienie obchodzone jest 14 lutego, a dzień ten stał się również znany jako Walentynki, dzień wyrażania miłości i sympatii.
83.	Św. Wawrzy- niec	Karpacz, Koźmin Wielkopolski, Sępólno Krajeńskie, Słupca, Wodzisław Śląski	Święty Wawrzyniec (ok. 225–258) był diakonem i męczennikiem, który pełnił swoją posługę w Rzymie w czasie panowania cesarza Waleriana. Wawrzyniec był odpowiedzialny za pomoc ubogim i chorym w Kościele rzymskim. Zginął śmiercią męczeńską, kiedy cesarz nakazał aresztowanie go za wyznawanie chrześcijaństwa. Zgodnie z tradycją, Wawrzyniec, który był odpowiedzialny za skarby Kościoła, miał przedstawić ubogich jako „skarby Kościoła”, co zostało uznane za obrazę cesarza. Został skazany na śmierć przez spalenie na ruszcie, jednak jego śmierć stała się symbolem wiary i poświęcenia. Święty Wawrzyniec jest patronem diakonów, kucharzy, winiarzy oraz biednych. Jego wspomnienie liturgiczne obchodzone jest 10 sierpnia.
84.	Bł. bp Leon Wetmański	Działdowo	Błogosławiony biskup Leon Wetmański (1906–1941) był polskim duchownym katolickim i męczennikiem, który oddał życie za wiarę podczas II wojny światowej. Urodził się w Nowej Wsi, a po ukończeniu seminarium duchownego został wyświęcony na kapłana. W 1931 roku został mianowany biskupem pomocniczym diecezji chełmińskiej. W czasie okupacji niemieckiej, biskup Wetmański był zaangażowany w działalność duszpasterską, mimo że Kościół był pod dużym naciskiem reżimu. Aresztowany przez Gestapo w 1941 roku, zginął w obozie w Dachau, gdzie poniósł śmierć męczeńską. Jego beatyfikacja miała miejsce 13 czerwca 1999 roku. Bł. Leon Wetmański jest patronem ofiar prześladowań religijnych w czasie wojny, a jego życie jest świadectwem odwagi i wierności wierze.

85.	Św. Wincenty a Paulo	Słubice	Święty Wincenty a Paulo (1581–1660) był francuskim kapłanem, założycielem Zgromadzenia Księży Misjonarzy oraz Sióstr Miłosierdzia, który poświęcił swoje życie służbie ubogim i potrzebującym. Urodził się w chłopskiej rodzinie, a po ukończeniu studiów teologicznych został kapłanem. Został szczególnie znany z pracy na rzecz najbiedniejszych, w tym z organizowania pomocy dla chorych, sierot oraz więźniów. Wincenty był także zaangażowany w edukację i formację duchową kleru, promując troskę o ubogich jako integralną część misji Kościoła. Jego działalność miała ogromny wpływ na rozwój dzieł charytatywnych w Francji i poza nią. Został kanonizowany w 1737 roku przez papieża Klemensa XII. Święty Wincenty a Paulo jest patronem charytatywnych organizacji i działań na rzecz ubogich. Jego wspomnienie liturgiczne obchodzone jest 27 września.
86.	Św. Wincenty z Saragossy	Przemyśl	Święty Wincenty z Saragossy (zm. ok. 304) był hiszpańskim diakonem i męczennikiem, który zginął za wiarę w czasie prześladowań chrześcijan pod cesarzem Dioklejanem. Urodził się w Saragossie i był diakonem w tamtejszym Kościele. Został aresztowany przez rzymskich żołnierzy, którzy zmusili go do wyrzeczenia się swojej wiary. Wincenty odmówił, a za swoją nieugiętą postawę został poddany brutalnym torturom, w tym ściśnięciu kołkiem oraz spaleniu na ruszcie. Zginął męczeńską śmiercią, ale jego heroiczna wierność Bogu i odwaga w obliczu cierpienia sprawiły, że zyskał szeroką cześć w Kościele. Jest patronem Hiszpanii, archidiecezji Saragossy oraz osób prześladowanych za wiarę. Jego wspomnienie liturgiczne obchodzone jest 22 stycznia.
87.	Bł. Władysław z Gielniowa	Warszawa	Błogosławiony Władysław z Gielniowa (ok. 1330–1391) był polskim duchownym i zakonnikiem, który jest znany z życia pełnego pobożności i oddania Bogu. Urodził się w Gielniowie, a w młodości wstąpił do zakonu franciszkanów, gdzie zyskał szacunek za swoją gorliwość w modlitwie i pracy apostołskiej. Był znany z głębokiego życia duchowego oraz zaangażowania w działalność kaznodziejską, szczególnie wśród ubogich. Jego życie było przykładem pokory, prostoty i oddania Chrystusowi. Błogosławiony Władysław z Gielniowa zmarł w 1391 roku, a jego kult rozprzestrzenił się szczególnie wśród wiernych w Polsce. Jego beatyfikacja miała miejsce w 2000 roku. Jego wspomnienie liturgiczne obchodzone jest 7 lipca.
88.	Św. Wojciech	Gniezno, Mikołów, Mława,	Święty Wojciech (ok. 956–997) był biskupem praskim i męczennikiem, który zginął za wiarę podczas misji ewangelizacyjnej w Prusach. Urodził się w Polsce,

		Nasielsk, Rzadzionków, Serock, Stargard Gdański	w rodzinie książęcej, a jego życie było pełne pobożności i oddania Bogu. Został wyświęcony na biskupa i pełnił swoją posługę w Pradze, gdzie starał się zreformować życie kościelne. Z powodu trudności z miejscowym duchowieństwem oraz prześladowań, opuścił Pragę i udał się na misję do Prusów, gdzie głosił Ewangelię. Zginął męczeńską śmiercią, a jego ciało zostało przeniesione do Polski, gdzie stało się symbolem męczeństwa i chrześcijańskiej wierności. Święty Wojciech jest patronem Polski, Czech, diecezji praskiej i wszystkich misjonarzy. Jego wspomnienie liturgiczne obchodzone jest 23 kwietnia.
89.	Bł. St. Wyszyński	Prudnik	Błogosławiony Stefan Wyszyński (1901–1981) był prymasem Polski i jedną z najważniejszych postaci Kościoła katolickiego w XX wieku. Urodził się w Zuzeli i w młodym wieku wstąpił do seminarium duchownego. Został wyświęcony na kapłana w 1924 roku, a po wojnie, w 1948 roku, mianowany prymasem Polski. W czasie rządów komunistycznych był mocnym obrońcą wolności Kościoła, a jego działania w obronie praw religijnych i godności ludzkiej sprawiły, że stał się symbolem oporu wobec reżimu. W 1953 roku, w wyniku jego postawy, został aresztowany i uwięziony przez władze komunistyczne na kilka lat. Po zwolnieniu kontynuował swoją misję, a jego pontyfikat stał się kluczowy w zachowaniu tożsamości katolickiej w Polsce. Został beatyfikowany przez papieża Franciszka w 2021 roku. Jego wspomnienie liturgiczne obchodzone jest 28 maja.
90.	Św. Zofia	Bobowa	Święta Zofia (III wiek) była męczennicą, której historia jest pełna heroizmu i wierności wierze chrześcijańskiej. Według tradycji, Zofia była matką trzech córek: Wiktorii, Fidy i Karmeli, które również poniosły śmierć męczeńską za wiarę. Zofia, będąc chrześcijanką, wychowywała swoje córki w duchu miłości do Boga. Wszystkie cztery kobiety zostały uwięzione przez cesarza rzymskiego Dioklecjana podczas prześladowań chrześcijan. Zofia, po śmierci swoich córek, również została skazana na śmierć. Zginęła, dając świadectwo swojej niezachwianej wiary. Święta Zofia jest patronką matek oraz rodzin chrześcijańskich. Jej wspomnienie liturgiczne obchodzone jest 15 września.
91.	Św. Zygmunt I	Płock	Święty Zygmunt I, Król Burgundów, żył w V wieku i był królem Burgundów oraz męczennikiem. Urodził się w zamożnej rodzinie królewskiej, a po śmierci swojego ojca, został królem. Zygmunt I był pobożnym władcą, który żył zgodnie z naukami Kościoła i starał się rządzić sprawiedliwie. Władza Zygmunta była jednak zagrożona przez jego wrogów, którzy nie podzielali jego pobożności. Zginął męczeńską śmiercią,

			gdy odmówił oddania hołdu pogańskim bóstwom, co było wymagane przez jego przeciwników. Jego postawa wiary i ofiara życia za Chrystusa sprawiły, że został uznany za męczennika. Został kanonizowany i czczony jako patron Burgundii oraz męczennik.
--	--	--	---